

AN STOC

Tomár ó máille, coláirte na hIolrzoile, Sallim, dá cup i n-easair

Sparc Nua. Leab 4, Uim. 9.

MÁRTA, 1928.

Dá pišinn a luac.

An tSean-Aimpir

Ní ar cúirí rasoil an lae inoí ba mian liom cup ríor an mí seo, ac ar cúirí an t-rasoil ór cionn míle bliain ó foin; agus go rpeirialta ar cúirí na n-Saeóeal ar futo na hEórra in na haimpearaib rin. Dar n-óis, ir minic a éuala saé éinneac agaimn tráct ar sean-naomh na hEipeann a éuaró ear leat fadó as bunú teampall agus mainitpeac, as vóir na pásantaécta agus as tabairt na epiot-tairéacécta irteac. U'fíorir sup leam linn anoir agus arir "Inir na naomh agus na n-ollamh" a éloirteat dá bairteat ar éirinn. Mar rin fém, pé an trác ir rpeir-eamla i rcair na tíre é; ir pí-deas a bfuil t'eólar as ar bfuiríor air; fíor-deasán go veimín ve muintir na hEipeann a éuala camit ar leat, nó, dá n-abrann, ar an veimín curo den méir leabpa a bamear leir an trác úo i laroim, i bfrainneir, i nSeapmáinir, i vteangtaéat eile agus ra mbeapla fém; agus, táirir rin, bíonn fíor nua i otaob ina sean-Saíríreac naomhca úo as teacé éun rólur saé uile bliain. Níl leat ar n-ócam eólar agaimne i nEirinn ar na neite rin, ná leat ar n-ócam bpiro oirpinn arca.

LEABAR BREAIS.

Séaró a cúirí as camit mar seo mé, leabpa a bí mé a léigean le cúpla lá anuar, a cuireat amac ponnit mí ó foin i Meimocá. "Ireland and the Foundations of Europe" an t-eóeal atá air agus Benedict FitzPatrick ainm an ughair. Ir rólurir sup Saeóeal Meimocánaé an Mac Siolla Páorais seo agus ir coruuit sup rasoil é. Cuir pé leabpa eile amac tamall ó foin "Ireland and the Making of Britain," leabpa naé bfuil léighe agam go fóill. Leabpa ionganacé atá ra leabpa seo i otaob na n-Saeóeal ar futo na hEórra. Ní dóca go bfuil bailighe le céile i n-aon leabpa eile go vóir seo an oipeat rin den eólar atá vóeanta amac le léigheat bliain i otaob na sean-Saeóeal as rólurir na Seapmáinne agus ra Frainne. Níl ve loet air ac go bfuil pé ríó-éuaró ar na Sapanais, loet naé vóógam air go ríó-érom. Mar vubairt ríóvóvóir Sapanac a bí as cup ríor ar an leabpa seo ran Timer an lá éana, cia méat ughair leabpa Déapla atá le rasoil a bí ríó-éuaró ar na hEipeannais!

SR-ASAIŠ AS ÉIRINN.

Ní míroa a ráó go bfuil cruataighe as Mac Siolla Páorais ra leabpa seo go raib an tróialtaéct agus ar léigheann cailte i n-iarpar na hEórra inir an ríreacéct agus an naomh nó veimín aoir marac sean-róluracé na hEipeann agus an luét léigheann a v'innis amac uata ar futo na hEórra; go móir-móir i otaob na teanga Spéigire sup i nEirinn amáin a múnit i agus ar fead cúpla céat bliain, taob amú ve talam na Spéigire fém, naé raib ac éipe-annais dá múnat; agus naé eólar beas éatrom a bí aca uirri, mar veireat ponnit vóame, ac eólar vóimín cruinn ar éainnt agus ar rmaointe feallpáinnac ra Spéigire i móet ir go mbíorir as vóeanaí airpíu oirra go vóir an laroim agus dá múnit. Cuir i scáir, ran oetmaó aoir, cúir Impire na

Spéigire ponnit Láirpírbínní Spéigire as cruall mar bponntanar ar pí na Frainne go vóir Páir. Bí na sean-leabpa Spéigire na luighe annir ar fead inir léigheat agus céat bliain; níor fead an pí vóime ar bí rasoil a múnéatú iat ná an Pápa ra Róm fém; go vóir sup táimig Johanneir Scotur "Fear ós ar éirinn" a pinn airpíu oirra agus a cúir amac mar leabpa iat, pur "a cúir an vóimín as camit."

Cuireat i sceannar coláirte an móš ar an bponnta é. Dáó é an fear ba mó léigheann agus feallpáinnac a éuaró piam amac ó éirinn in na haimpearaib rin an Johanneir Scotur Émigena seo. I scúirí na vóatáiréacécta agus na feallpáinnacécta, inir naomh Aibírcin, ra scúigheat aoir agus Tomár Aquinar fém ran tróimáó aoir

heannú

Anoir a' tigeacé na Féile Páorais, ir mar linn beannú go rúbáilteac, ráim, go fapirig, fopileatan vóir léigheoirí i búrdeacáir a tabairt vóir ar uet a feabpa ir éurige-atáir leir an Stoc go vóir seo. Súrdeamair péan vóir i ronar i go mbeireamair ar fadó beo ar an am seo arir.

Ta consantóirí agaimn i vóir áiró v'áiróe na cruinne éoir, táir i éar, i seallamair vóir go bpeac-pamair, le consnam Dé, leir an Stoc a éoinneat ar rnam go mbí veireat leir an nSála ir leir an vóimín, go mbí ríu i saot leir go mbí Saeóil na Fóola ve éoil a céile fonnmar ar éuróir linn le n-a cup go buan ar a leat.

AN FEAR EASAIR.

vóas, níl ac Johanneir seo atá in aon saobpa vó veit ion-cúirca leir an mbeir.

Mar éirigéna seo tamall fada i seapir laon i vóairceat na Frainne agus vó ríir an éunntair atá ra leabpa seo, v'ion-gantaé an méir éipeannac a bí as ríreacé léigheann ran áir seo ar fead na naomh aoir. Bí coláirte aca fém aca ann agus tá pírcúir den coláirte seo tarramige i sean Láirpírbínní atá le rasoil ra muraeum moir i Luroam! Séaró tá ra ran rírbínní fém, "nóat" i seomair ranga nó léigheacé nó "ceacé" ar an vóeangair Spéigire a pinn "Máirín, Spéasac," pé rin Saeóeal eile ran áir céatona a bí com hoitce ar an nSpéigir sup epeireat sup vóime ar tír na Spéigire fém é.

AN DÁ LÁ.

Léigheir fíreir sup múnéat an teanga agus an lúigheacé Saeóilge ra ríóil céatona i vóeannca éuite eólar eile a baim le laroim, le Spéigir, le epeiream agus le

feallpáinnacé agus tá lúir ann a rírbíob áiró-eapbos áirte ra tír éurí nia (nó Sapanais) leir fém as ráó leir, "Tá cú as cailteamaint aimpíre i meap na vóame rin, as cleacéat teanga na Spéigire agus teanga na hEipeann go vóir naé fíorir leat vó teanga vóitáir fém a labairt ac ar éirín!" Cabair Dé éugaimn, naé fíor a ráó go bface an Saeóilge an dá lá! Vóame as cailteamaint a vóeanga fém an uair úo leir an vóil a bí aca ra nSaeóilge fíóilim, agus ríóit élamne Saeóeal inoí as ríreacé teanga a namao, an teanga a fuair ríat le hanpó agus le haim-veire, le hocpar agus le huatbáir, i meap cimeatáca an vóimín.

1 BFAO 1 SCÉM.

Ionáigheacé naomh n-éipeannac ar na píreir áiríro i vóirceat na Seapmáinne míle bliain ó foin; manais ar éirinn na seomnirde i n-Jerusalem; as cruall com fada le Cíeff ra Rúir nuair a bí an t-airgeat sann aca i Ráirbon agus as pílleat le fíonac agus epiotne veitíreacé allta agus as tóóat mainitpeac ar an luac a fuair ríat oirra; Impire na Seapmáinne ran vóimáó aoir vóas as vóil ar an scúiráto go vóir an Turcáir agus as caiteam na hoitce i mburóim nó teac éuríreacécta éipeannac ra mDuláir, sap vóon Múir vóir; manais dá scup abairt ón mainitir a bí tóóta aca ra nSeapmáinn, nuair a bí an ríeal go han-vóona innte, le cabair áiríro rasoil ó ríóit na hEipeann; níl annir ac ríáimín beas den méat "bpué-fá-tí" atá bailighe as an ughair seo ar "fapirge vóonnaécta" agus léigheann na sean-Saeóeal ar futo na hEórra. Tá búrdeacáir muintir na hEipeann cailte aige.

L. Ó D.

"D'AMHARC MÉ SUAS Ó MO ÉURO
SRÍÓNEÓIREACÉCTA."

(Tionntóó.)

D'ahair mé ruar ó mo éuro rírbí-neóireacécta agus bameat éireat aram ríreacéct go raib an seataé as ríánaó irteac oim mar vóat ríim ionganacé aic i n-mo éuro oirpe.

A cionn rímaointeac ceomair, cuireat pé taróbre i seumne vóit agus rap a raib fíor agam vóat bí mé ráó, "Sóiré tá tú a vóeanaí amúis vóat?"

"A, tá mé i vóatú saé aon loet a éuapú táir fá seo, saé aon póll agus saé aon abainn, ar loig corp vóime a bí epiotne-éurte agus a cúir é fém 'un báir."

"Ar éuala tú a éuro ríamailighe? Vóon a bí air ríocair sup marbúigheat a mar i seogad búrdeamail, cia naé vóeapna pé vóatú v'áon vóime."

"Agus anoir teapirigheann uam veapíat irteac i n-áirgeat an vóim atá com vóil rin 'r sup mian leir leabpa a rírbíob ar a leitíro rin ve rasoil."

Va mílteanaé mar fíóil a éuro éainnta oim, agus vóir mé ar leat-taob 'seall ar éalóó uaité, nó bí mé fíreimnte sup ríil pí sup vóime mipe ar éoir vóó é fém a báiteat fopta.

SEÁN RÉAMONN.

Ripí niál

Seo rseál a curtear le céile i n-Iorlann nó i gCúisí Lochlann oét nó naoi de céadta bliadan ó foin. Tá pé ar rseálta móra cluicteamla an Domáin. Sa Lochlannir a cumadó 7 a rseálóid 1 uorac é. An té nac bfuil cleactac ar an gcineál reo rseálóideacta ná ar na haimneacta air-teacta, aouaine atá ann, ní curtear pé rseál móir i uorac ann. Ac beir a fúim ann a' méadó i leabair a céile so uoi an uoirsear nuair a casar Urian Uoruma 7 cat móir Cluana Tapó irteac pa rseál. Tis leir na léigseoirí na siotai reo a comneál so mbí caitege acu ar aimmneacta 7 peap-rain an rseil.

Séar a chialluigear an focal "ripí" rpat móir de rseálta a' baint leir an uaine nó leir an mbun-rseál céadna, map tá "pire na Tána" ar táin Uó Cuailnge.

RISÍ MÁL.

1.

Ói fear ann arb ainn asur ptoinnear uó Fíoil Móro. Mac le Siogbat Ruad é, asur pé an áit ar comnuig pé i n-áru an Sleanna i nSleann Rang-abann. Taoireac cúmaacta a bí ann, asur an-fear le uoligead. Ói pé com hoilte rin i scúppai uoligead, asur nac sceaptai so mbead bpeit ar bit ceart san baint a beir aise léi. Ói don ingean amháin aise—Una (Unna). Uean bpeas pomeancta clurte bí innti, asur bí le fáo nac raib a leicero eile le pásail i nSleann Rang-abann ar fat.

Ní móir uóinn capad riap pa rseál anoir so uoi an Cuan leactan, map ar comnuig Arculo i uoir Arcul i Log abann na mDraoán. Mac le Dallacoll asur le na mnaoi Toirgeora é. Ói uoarbráctai aise ar baint uó Hrut, asur pé'n áit ar comnuir re pan i uoir Hrut. Dionann máctai uóir beir ac bu é Heimoth áctai Hrut. Fear áro uactamail 7 é lúe lároir a bí pa Hrut, 7 é an-oilte i scúppai ainn, asur caoin i méin. Ói pé ar na fip ba éipionna bí le pásail—ceann, séar le na námaro, ac ba maic i a comairle i comnuirde i sceir-teanna móra.

Cápla trác so nveapna Arculo fleat uá uoime munteapra asur uá cáirve. Ói a uoarbráctai Hrut ann, asur é na fúirde le na taob féin. Ói ingean as Arculo—Hallgeora—a bí as cleapirdeact ar an uirláir le cailín beaga eile. Ói pí sear i ngné, airoe maic innti, a spuag com bog min leir an píoda asur i léi anuar so uoi na cum.

"Tá i leir anreao eugam, a éuro," arpa Arculo le n-ingin. Táimig pí euge. Cuir pé a lám faoi na rimis asur póg i; annrim u'imicig léi arir.

Labair Arculo annrim le Hrut. "Céaro uó meap ar an óis-mnaoi reo? Nac bfuil pí motamail? ar reirean. Ac níor Labair Hrut. Dubair Arculo an éaint céadna an ac-uair, asur annrim u'fpeasair Hrut.

"Uactamail so leor atá an cailín, asur ir iomda uaine uéar i n-éad léi faoi, ac reo puo nac bfuil fíor asam, cé leir a bfuil na rúile saoirdeacta a' uol." Cuir an éaint reo mupiam ar Arculo, asur ar fead tamail na uoiaró rin, níor taobuig na uoarbráctai a céile.

CAIB II.

Cápla trác so nveacta Arculo asur Hrut ar a scuro capall, eug an Oipeactur. Ói ptoó móir uoime ann. Labair Arculo le Hrut. "Tá don puo amháin a uoarbráctai" ar reirean, "ba mian liom, asur pé rin, so nveanpá téasair uoit féin so bfuigfead céile uoit féin. O'fpeasair Hrut." Ir faoa an ceirt rin as uéanam innti uóim féin, cé so bpeictear uóim so mbionn uá taob ar an rseál i comnuirde; ac uéanfa mé map ir mian leat anoir; cá uoiubramuro ar náaró?"

"Ir iomda áro-flait ar an Oipeactur reo," arpa Arculo, asur nilmuro ar beasán pošam, ac tá áit ar eolur asamra ceana a uois leat cleammar maic a

uéanam ann. "Si an uéan atá i sceirt asam Una, an ingean atá as Fíoil Móro, uaine ué na fip ir éipionna pa tír. Tá pé féin asur a ingean anreao ar an Oipeact asur tis leat a feicéil má tospuigean tu."

Láir na báiread, nuair a bí na fip as cuall so uoi an áro-Cúirt, conaiceadar poinnt ban uéag-slearta na rearam as uoirre na mbetán a bí as muintir Sleann Rang-abann.

Labair Arculo le Hrut. "Siúo i anoir Una ar labair mé leat fúit. Céaro uó meap uirri?"

"Meap maic" arpa Hrut, "ac na uoiaró rin, níl fíor asam a mbeamuir a' teact le céile so pó-maic."

Cuatar irteac-ran áro-Cúirt map a raib Fíoil Móro as leagan fíor an uoligead map ba gnáctac leir, asur nuair a bí pé péiró éuairó pé abailte so uoi na uoi.

O'fpeasair Arculo 7 Hrut so nveactadar so uoi uoi móir. Cuatar irteac asur fuair-eadar é féin na fúirde pa scúinne b'fúirde irteac uoi uoi, asur uéannuigeadar uoi. O'fpeas pé le fáilte eip pompa, pus ar lám ar Arculo, sup eip na fúirde le na taob féin é, asur fúirde Hrut i n-áice le Arculo. Nuair a bí eip maic gnáct-éaintte uéanta aca, labair Arculo le Móro asur uóirde.

A' púil le mapad a uéanam leat a táimigear. Ba mian le Hrut tu beir map cluamain aise, asur t'ingean a cean-naict uait, asur ní uoiaró mipe sann ná soirteac pa rseál com faoa ir uaineap pé liom féin."

O'fpeasair Móro, "Tá fíor asam sup taoireac áro-nórac túra," ar reirean, ac níl don eolur asam ar uo uoarbráctai."

"Fear ir fear na mipe é," arpa Arculo.

"Ní móir uoit poinnt so fapirig, flait-eamail leir, apac níl don oisre ar mo éuro-re ho mionlán ac m'ingean," arpa Móro.

"Níl call uoit comnuig ar reo so scúinne tu uaim-re céaro a uéar le pásail aise, asur beirum-re mo uiactar ar arpa Arculo. Seobfa pé Cammor, asur tír Hrut com faoa puar le Traimdeapail, asur seobfa pé com maic long tráctála atá anoir ar a hairtir.

Anrim Labair Hrut le Móro, "Uoiaró fíor asao anoir, so bfuil mé molta leat as mo uoarbráctai i bpeo níor mó ná map tuillim, asur punne pé rin le spáó uoi; ac tar éir a bfuil clourte asao, má'p maic leat an cleammar a uéanam táim-re pártá ceao a tabairt uoit uo poša rppé tabairt uoi."

"Tá rin féin meiróte asam ar," arpa Móro. "Seobfa pí rearsa ceao ar lám, asur uéanfar an méro rin a méadó ué éipian eile ar a uol leat-ra uoi, ac má bionn don mupigean oppair, pača rib leat-ir-leat le céile pan iomlán."

"Tá mé pártá leir an mapad rin," arpa Hrut, "asur anoir, éipocnuigear é or comair fiaonuire." Anrim u'fpeas-eadar ma rearam, éipateadar lám, asur uoiaró Móro a ingean, Una le Hrut, asur rocpuigead an banair a beir i uois móiró coictegear tar éir meadóin an traiparó.

Na uoiaró rin u'imicig sae don uaine abailte ón Oipeact. Tus Arculo asur Hrut a n-áaró riap éipí naibair. Táimig Taipcoló, Mac le Uiaru Suibera ar Log-Réiróciar faoi na nvein, asur tus rseála uoiaró so uoiamig lon fá feol ar an loipuarde so uoi an abann Seai; so raib áruir, uoarbráctai átar Hrut ar uoiaró innti, asur so mba mian leir Hrut a teact so uoi é com tuac in éipian ir u'fpeasair pé. Nuair a éuala Hrut an rseála reo, uoiaró pé ar Arculo a teact i n-éimfeact leir so uoi an long. Táimig, asur ar ppoicint na luinge uoiaró, eip Hrut fáilte éiporéamail éapannac poinnt a úncal. O'fpeas áruir irteac pa reompa iao so bfuigseoir uoiaró. Daineadar na uoiaróideacta uoi scuro capall, cuatar irteac sup ólatair uoiaró, asur comfatar uoiaró as ól, uoiaró Hrut le áruir "Anoir a Uncail, pača tu riap liom-ra asur fanfa tu liom ar fead an seimpró."

"Ní féirir liom rin a uaine munteapra"

arpa áruir "map caite mé innti uoit uoit asao uo uoarbráctai éipionn, asur so nveapna pé oisre uoiaró pa ar a éuro so mionlán, asur tošpa uo náimre uoiaró ar u'oisreac map uoiaró tu ar a éipir."

"Céaro ir eip a uéanam anoir, a uoar-bráctai?" arpa Hrut le Arculo, "map ir éipuaró an cáir é reo, asur é as teact ar an uoiaróte ir a raib lá mo pórtá rocpuigte asam."

"Ní móir uoit innti uoit ó uéar, asur móro feicéil" arpa Arculo, "asur iappairó ar an mapad tá uéanta asair beir a áruir, asur a ingean panact i ngeall asao so ceann tír seirdear; asur cuallpa mipe abailte so uoiaró mé uo éuro bagairte ir eapirde eugao so uoi an long."

"Tá so maic" arpa Hrut, "ba mian liom so uoiaró min asur áomao asur acn puo eile a teaptoeap uait ar an taipre."

Sleat Hrut a éapall, 7 gluar leir ó uéar, asur u'imicig Arculo ar a bealac féin riap. Níor reao Hrut so uoiaró pé so Sleann Rang abann, so uoi móro. Cuirtear fáilte poinnt, asur u'innir pé uo móro fáit a éipair asur u'iair comairle ar.

"Ce méao ir fíu an Oisreac reo?" arpa móro. asur uoiaró Hrut so pačaó pé céao map uá bpeasó pé ar fat é.

"Ir moir an méro é rin," arpa móro, "i uéancta an méro a fáspair mipe mo uoiaró, asur teigir ar a éipir má tospuig-eann tu."

Na uoiaró rin uirdeadar an céao mapad, asur bí Una le panact so ceann tírim mbliadon asur i seallta as Hrut. O'imicig le Hrut annrim, ar ar so uoi an long, asur u'fan ar uoiaró innti ar fead an traiparó, so raib pí péiró le reolao. Tus Arculo sae ar baint le Hrut uoiaró airgead ir eapirde ir sae don tróir anuar so uoi an long, asur eip Hrut sae don puo eile uoiaró baint leir faoi éipam a uoarbráctai so uoiaró pé féin ar ar. O'fíll Arculo annrim abailte, asur ir seapir eile so bfuair an long eip asur sup feol léi ar a hairtir. Uoiaró tír reactmame ar mup, sup annrim a leasadar púil ar Heir, i naice le Depsen, 7 sup feoladar irteac an euan.

miceál ó ORAISNEÁIN,

a u'airtir.

COLÁISTE NA MÍOLSGOILE, SAILLÍM.
SEISIÚN 1928-1929.

SGOLÁIREACTA NA SAEOALTAECTA
LEIGEACTA I nSAEOILGE.

Tá rsgoláireacta le pásail as Saeril-seoirí ó uoiaró map leannar:

(a) L6o pa mbliadon ar fead ceirre mbliadon uo uoime a bfuil Dun-rspuóu na míolsgoile baint amac acu.

(b) L6o pa mbliadon ar fead uá mbliadon uo uoime eile ór cionn oét mbliadon uéas a bfuil com-truime fošluma oirca.

Tuóirfap léigeadta i nSaerilge, pa scoláirte, ar na haubair fošluma reo leannar: Tráctail, Sealleagair, Cúntapir-deact. Seandap, Riomairdeact asur Tíreolur.

Ní uoiaró ar na mic-léigim ac uoiaró beaga a ioc.

Donuime atá as eip irteac ar na Sgoláireacta tuairpionta ní móir uó a iappair a beir irteig poinnt lá bealtaine.

Le tuilleam uoiaró a pásail rsgoláirte as Rúaróe, Coirre Sgoláireacta na Saerilge, COLÁISTE NA MÍOLSGOILE, SAILLÍM.

Tuiread Eacópoma

[Fuair an píopa seo an céad uair as Feir Connacht anuraid. Fear an Stúic].

Raib neac sa raol ó'n tóinn báirte, No a' mbeir arís le raol riol ádama, Tá leat com claoirte le mnaoi a fásad 'Noiaró spáó a cpoirde tá rince ar bán glap?

Raia mé a' riúbal nó ip luac mo báir-ra 'Sur cupar ciúbrat so bhuac an bán rin, So cnoc na cúma, áit uaigneac éiríote Ar cup rús na gcuacó fear féar a' fár ar.

'S tá Eacópoma, mo nuar! o'fás nuais ar Saedala

A cnoc na pmúro 'dur a uais na scéarta! Naic iomra díol truaig' o'fás tá aonraic Nuair 'tuit San Rúch 'sur buair com léir rin!

Ói cú mar fuarsait nuair 'éir Cionn tSáile,

Ac fapaor duairc ip bpiúote cámaro! Níl calaó, cuan, cnoc, pún ná ápur Naic mbeir so luac faoi cúmaic na námaro.

Nuair 'toruis nuais O'Uá luam na mar mfoe

So Eacópoma 'gluair na pluaisce rnaoisce,

Cuipreoir fúca so ciúim ran oirde Mar bíotar fuairte 'tpeir riubail na milce.

Ó naic iomra cpoirde bí aoribinn aepac 1 lár na hdoine 'sur bíotó i nímfeac So mbeiró Saill oibpús' ar Cpioé glap éirge

'Sur fásca coróce san bpiú na éitear!

Ói blar na paopre ar faoit an tpeirde 'Sur píl na milce so rnaoisce éirge; Deapraó pé ice so cpoirde leat-éarfa Amáre na laóira a' tpuail i n-éaró.

Ip luac beaó faoi ghuam 'sur cúma san cópman

Naic n-éirfead le cluair ar púil sae bócair

Le copann na gpaó so trópaic, ceólmáir Ó Clár na Múman so Dúitce Séoisac.

Táimís rseal ácair tpeir áir na marone; Rinnead temci enám' le fáilte fearaó;

Táimís rseal cpoirde i sceann tpi meandair—

"Tá San-Rúch ar lár, san rmeaóad ná anam!"

Toruis an puacáir 'sur fuatar n-éimfeac; An áit a paró luair tá nuais 'sur pléacra; Cailtear na gpaugais bí buacac éargaró, 'Sur fásad buairte 'sur cúma i n-éiminn.

A Eacópoma na nteoir 'sur rseleo 'na tuiti!

A leicinn an tóil 'sur ceo san filleaó! Ip óa tpuan bpióim liom 'uac cóir 'sur fupieacé—

'Mpollac an fogaíar ip bpiúote ríbre! 'S tá o'fás ar niois faoi bpióim tóib, éarfa San faoilte na fóir, an tós 'sur lafar; Tá fupieacé so foill as ós-mnáib teacmáir Na liaéta pós bog so deo naic mblairfear!

"A curo, tar anuar den épuacé so taparó; Ná bpiacnuis aotuaró coir cuam ná faitee 'Rae ní bpiúfear rpuan an luan na rCneacé—

Níl gar beir as tnué ó mupra Eacópoma."

A Séam ma éreac! tá t-eac lua rince 'Sur ar lár, so rpaic, imears na milce;

Ar clár t-éudain glam 'sur leacai mine Tá bóirpín cam as an eagarle deanta!

A rsearóac págaic 'na máraí faoite Ní ar mupmín báim a o'fár so biaó-ra! Níl cúlós fáim bog le fáil uair coróce

Tá púleap spénna i lár so cpoirde 'rcis!

Óa tceiginn 'maipeac so háirto a' rseanais Séaró beaó i nioán dom, Séar éiríoteacé aighe;

Ní aicnéocainn Seán tar 'lán tá rmaiste— Níl rpaigra ná fáir le fáil in Eacópoma;

Ac' copmáin na n-tóil 'sur uail mac tpe, An dean ríbe buairte tpeir ríúote fíochmáir

Cleimpe na n-gpuasac 'na pluaiscib rince—

So tceugao 'n t-uan iao so tótaris 'n Tig earpa!

A Eacópoma an áir! cé'n fáit ar talam Naic tceugann so lán aon rgaic óon maró! A Rí tá áro naic éiríote an máire Céaró rsoe flait fáil beir ar lár san falaic!

Ó naic iomra laóe náir rpiúoc in aon éat Ói san beann ar píl ná caoiris tpeana, A gpaugraó glan riap le píci Séara 'Sur fásad, san bpiú póm éirí ar lár rin!

Ip cailte, mo éreac! é cneao sae cuparó Tá loitce le real san bail, las, sopcuig; Níor bpiúaisge i beaó ná feao na cpoirde Tá gupieacé so meap tar neao tá rpaugis.

Naic iomra mácair a o'fás pé rnaoisce as ríleao so h-áro sae lá 'sur oirde! San éamne ar páiróí tá cpoirde claoirte, fásca so fáilac san tóim ná saolta.

Cé ciúbrar faoilte so laóira loitce! Cé ciúbrar tpean so daoine bóca!

San áiréam liaéta ba rpiúonta rsoitce 'Sur fásca rince póm faoit 'sur rúiteacé.

Naic tóilb tóbac sae tóin 'sur damgean claoac, cnoc 'sur clúro ó éuaró ar Vanba!

Sé an ceo 'sur an tpuic a t-clúroac taire An marom luam reo ar rpuac glap Eacópoma!

Ó, na fip, mo tóil! a t-éunpaó muileann, Agur éupreao tóin ar taob na dominn; A éraitear an píol i sepié sae fearpáin— Farfa riad píol an bliam reo éugann!

Sgaipfa an spian ar taob na tóulán, Veiró plaet ar rpiúeac, ar éir 'sur rpaillán;

Dopra blac anoir le bpiú na rpalán, Ac' máin mo éporde, tá com épion le coppán!

So deo na nteoir 'sur so deo na tóileanr Ní fillpíó oé ón! na hóis-fip tóile,

A tóibpéac' bpióin 'sur tóigpáin élaoróte— In Eacópoma leo tá ar nioeap rince!

So tceis fáil páirpaic so pápae éirge. Níon leap láirpín, lán so lár na héiréann;

So tceis' an bán bog so báir an tpeirde Ní feicpi mná Cpioé fáil a tpeirp-fip.

Ip tá páirpaic gpióirde o'fás milce tpeit-las Nuair gluaip tá ó'n tpi so cpióe i scéim uainn.

Máirís a píl 'sur fíor-Saeóeal Séamap A o'fásad riap 'sur amap na céarta!

Ac' tíoepa tóepáin tpi ceo 'sur rpaemall 'Sur tpeitfa an bpióin tar cópman Vanba;

Deapraip fip for fearpáir fóo 'r fearpáin— Ac' céao plán so deo so óis-fip Eacópoma!

TOMÁS BAIRÉAO.

Tomár Mac Donnóda A Clann Mac

Stéas foirseantacta,
Admaó Saedalaic 7 Coisríoc.

Sinncaraic 7 Deanam Trossáin
Rotatóirí 7 Luic Deanta Cartaca.

Inntreab 7 Trossáin Tighe.

Larnac foirseantacta.

uislis 7 inneallaca de cinte
cineál.

Carraio Sreio 7 Criaó-temeao
Fiar eileictreacas 7 neim-
SreanSaioeacta.

Stóirca Taitliagrais 7 Suail.
Siolta Allmuirde.

Luic Deanta Ceimig-Leasaiste.
Aon-Luic Siolta Siúam (Suano)
Perú 7 Connacta.

muilte plúir.

Luic Siolta 7 Reacta beata, 7
Comceannairde Siúca.

An máic leat £5,000,000 a

Coinneál in éiminn?

Deipio Saedil na h-éiminn an capn mór rin aipíó sae bliam so Seán Duirde i ngeall ar aipgeao Uppaóir, ar Lopeao, ar Cionóirce agur ar Saozal Daome, agur eailiúnt éarce o'Éiminn ipeao £80 ar sae £100 de rin.

an Saedéal-Comluic Taisde um
Urraóas Naishunta, Teoranta

The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

eadac ar feabas.

má's mian leat carraioe

foisanta fásail ar a luac

teirís so teac : : :

máirtín uí bhraonáin.

sráio na siopaí.

i nsaillim.

Tá an tae ip ip fearp 7 Connacta 7 so leop
neite eile acá maetanaic le fásail i oiré

Monica Níc Donnóda,

sráio áro na saillime.

Cé An Fáit Sur Coart O It Cairteaca Coisiltis Do Ceannac

MAR—

So bpiúro lán-uppúite as an Stac.

So bpaicap 54% úr ar úr arca.

So bpiúro raop o Caim loncum.

Sur fíorip aipgeao o'fáil oirca aon uair.

Naic paicáir a luac i laigean.

So bpiúro i gcomnai as eirge níor luacmáire.

Naic deannann eailiúnt ná calaoir voeap tóib.

Sur fíorip iao a ceannac no aipgeao o'fáil oirca san tóad.

So nveao roeap tuit-re agur tóe' tpi.

Naic bpiú aon éirce ann so paicáir ar lár.

So nioitcar iao i bPort-Oifigí agur i mDaine.

So nioilann Cumainn Coisiltir iao ina gcoaraca ar t-éarmai maite.

An Ppíom-Coirce Coisiltir i mDaine Áca Cuac.
So tús amac.

24:52337.

W.H.Co.

CUMANN URRUDÁIS CATHAC BAILE ÁTA CLIAÉ.

4 SRÁIO UACTARAC UÍ CONAILL,
1 mbaile ÁTA CLIAÉ.

Comh daingean le Cairéal na Rios,
Comh Saedéalac le Teahair na Uchrae
Comh teann le don pleid inr an scé
Cumann Urrudair Cathac Át' Cliaé.
Connigmuir i nÉirinn an t-airgead,
Uíro ag Seán buide mar a b'éar,
Agur beir an t-ádh orainn fearca,
Ác ciall a beir agáinn araon.

AN DEÁN FAILLIGE SA SCÉIS

AS SIOPA

É. UÍ NEACHTAIN 7 A
CLAINNE MAC

TA

Buaird Connacáta maidoir
le troisán 7 inntreab
tize, uirlir de cuile
cineál, ball acraí, zpiéir,
7 eile.

SRÁIO NA SIOPAÍ, SAILLIM.

Céim-réad: Ó Neachtain, Saillim.

TEAC DOIDEACÁ

Áic teacáthar le haig laetanta

UÍ MONZÁIN

CÁRNA.

raoipe. Tá comgar peoltóipeacá.
hóidipeacá 7 rúmhá ann. Iar-
áipeacá lochá 7 fairrse ann. Tá
toísa Saedilge ag 'cuile dume ra
teac.

UPLADHAIÓEACÉ

ASUR

SRÁIMEAR NA SAEDILGE, CUIO 1.

A RSIÓD

TOMÁS Ó MÁILLE

Tráct ar upladhaidéacé (fóghaigeacé) i
scóitceann 7 ar éanaimna na Saedilge.

FÁ EADAC

Le fáil 6

COMLUCT OIDEACÁIS NA HÉIREANN,
89 Spáio an Talbóirig,
Baile ÁTA CLIAÉ.

AN SIOLLA DUB

A SGRÍOB

MICEÁL Ó MÁILLE

SAN EAGAR NUA

Le fáil 6

COMLUCT OIDEACÁIS NA HÉIREANN,
89 Spáio an Talbóirig,
Baile ÁTA CLIAÉ.

Tá rílling anoir atá aip.

TA

AN ŠAOT ANIAP

A RSIÓD

TOMÁS Ó MÁILLE.

Le fáil 6

COMLUCT OIDEACÁIS NA
HÉIREANN.

Trí rílling atá anoir aip.

MAC DACTÓ

Innrean nua ar an rean-réad a tug

TOMÁS Ó MÁILLE.

Fá péir anoir agur le fáil 6

COMLUCT OIDEACÁIS NA HÉIREANN,

89 Spáio an Talbóirig,

Baile ÁTA CLIAÉ.

Sgilling atá aip.

Dume ar bié a tceartuigeann "An
Stoc" uaird no ar maic leir fuasra a cup
aip, rílling atá pé ag an Stiúrtoir

Liam Ó BUACALLA,

Coláirte na hIolrcoile,

Saillim.

Maidoir le hac áthar rílling atá a tceartu
ra bráiréar cuirtear rílling atá ag

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláirte na hIolrcoile,

1 nSaillim.

Trí an bpoirta - - 3/- ra mbliadain.

" " " - - 1/6 ra leirbliadain.

AN STOC

MÁRTA, 1928.

SGÉAL MÓR LE HAŠAIO MUINNTEIRE ŠAELTACÁ

Da fada muid a capaoir 'na laetanta
atá caite fá naé raib don ní le fáil ag
an nSaedilgeoir ó tóitcar ac epá agur
cpuotat, mallacé, ir mápla. Má bí call
leir an scapaoir agur má tá go fóill, ní
h-ionann rin 'r a páo naé bfuil acpú eicín
fóghanta taga ar an rílling.

Feicfeap ar an eagrán reo de "An Stoc"
fuasra ó Coláirte na hIolrcoile, Saillim,
á tabairt tóir a mbaineann pé tóir go
bfuil Sgoláiréacá luacmápa le fáil ag
Saedilgeoir ó tóitcar. Da éoir go scup-
fead 'cuile dume a bfuil baint aise leir
an nSaeltacé, ruim móir pa bfuasra reo
agur go n'éanpaoir a noiceall a bfuil go
cup i tceirgint go na Saedilgeoir. Da
éoir go na rílling go háitir, an rílling
móir reo t'fuasrair tó bpoitil agur
fapacé a tóanam tóame óga feileamnáca
go tóga agur go ríllingacé le cup irteacé
opéú. Cup rílling acpú ceatpá irteacé
anupú, cup éirig le beir acú! Meab-
púitcar tóga-fompla an t-rílling reo.
Ac meabpúitcar púitpá naé bfuil don
maic ann go dume ar bié naé Saedil-
geoir ó tóitcas, nár rílling agur
nár tóitcar pa nSaeltacé cup irteacé
ar na ríllingacé reo. Béró Coirpe na
Sgoláiréacé an-tían fá tceapúitcar agur
teartar pa méir reo.

Anoir a muinntir na Saeltacé, bfuil a
ríllingacé fearca, ní fada go mbéir a lá ag
an bpoirtacé.

ALLA CAUDÓ.

AR CLUÍO AN STIÚRTOIRA

Deannuigeann ar n-eagrán léigeannta
tób, a léigeannta tóir, ar leatanaé eile—
beannuigeann tób anreó 'nar scúitir
fein. So raib páoira 'na taca de rílling
agur agur go raib reat b'eapra móra a
b'éar muid uilg bliadain ó'n uair reo!

* * * * *

Cuirtear comórtar ar bun cúpla mi
óirín t'fóinn eáirte An Stoc a ríllingacé le
léigeannta nua t'fáil tóinn. Cuirtear
tceapra na tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
cup na tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
éirigint go raib ríllingacé go raib
tóinn agur leo rin glacmuid b'eapra ó
éirigint. Nár rílling tóir go raib agur
go háitir an eáirín uair a cup 31 ann-
neacé irteacé agur agur 4/13 tóir rílling.
Níl ceat agur a h-ann a tóir.

* * * * *

Tegann rílling móir de maca-léigint i
scúitir na hIolrcoile anreó i nSaillim.
le eáirte rílling mí leir An Stoc go cup
amaic. Tá a noiceall tóir a tóir a tóir a tóir
tóir i scúitir tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
an bfuil rílling. Leat-uair a tóir a tóir a tóir
re opé eagrán rílling go cup amaic.
"Naé móir an tceapra" tceir tóir a tóir a tóir
ríllingacé tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
opéir le n-a cup amaic. Céapra tá ar na
Saedilgeoir? Rílling go mbéir rílling míle
ar eáirín ar bié, ra tóir a tóir a tóir a tóir
ríllingacé.

Ar ngoirín tóir, na mic-léigint reo, mar
Saedilgeoir agur mar Saedilgeoir! Cuirtear
rílling tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
lá go raib e.

* * * * *

'S éoíar, ba tóir tóir tóir tóir a tóir a tóir
tóir ar tóir tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
le tóir. Cup eáirín uair ríllingacé rílling
agur agur leir 'na n-abpúitcar pé
"nár maic an rílling é go scúitir tóir a tóir
ar na tóir tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
Da tóir go rílling agur agur tóir a tóir a tóir
go cup ar opéú go dume eáirín a bfuil
tóir agur agur a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
nSaeltacé aip." Rinne an eáirín rílling
amaic agur ní go dume amaic é, rílling naé
pa nSaeltacé tóir uilg.

* * * * *

Cup rílling ar Baile ÁTA CLIAÉ beir
leatpá agur ríllingacé tóir agur tóir
"a Stiúrtoir éirigint, a' scupre tóir na
leatpá reo amaic go háit eáirín i nSaeltacé
Conamara, le go tóir! Nuair a tóir
a tóir tóir an ríllingacé reo eáirín
tóir paí tóir go raib an-tóir agur na
tóir óga ar leatpá 7 ar páirpáir."

Tá na leatpá rin iméirig rílling agur na
Saedilgeoir, a tóir,—an tceapra tóir
tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
na Saeltacé go t' beannacé de rílling
óirín. Tceapra, a ríllingacé uair, naé bfuil
tóir móir de t'emeál a tóir tóir a tóir!

CUMANN NA N-OS.

Tá tóir-ríllingacé agur go buacail agur
go eáirín óga AN STOC. Tá coláirín
tóir páirpáir ríllingacé agur an eagrán tóir
rílling mí le eáirín a tóir a tóir a tóir a tóir
léigint ar Cumann na n-OS, ar an SCumann
tceapra tóir a tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
ríllingacé agur tóir a tóir a tóir a tóir a tóir
tóir tóir an nSaedilge.

Tá eáirín maic fada agur agur ar an
scúitir rin ríllingacé maic paí, acúitiracé,
eáirín-ríllingacé, focal rílling, campá ríllingacé,
comarca na mbuic, tceapra ríllingacé,
agur go tóir ríllingacé eile. An mí reo
cugam, le congnam tóir, tóiracé mé cupú
agur ríllingacé agur tóir an Cumann.

CAMARAO.

EADAC SAEDALAC ar feadpá le

FÁIL 6

PROMSIAS MAC DONNACÁ 7 A COMH,

: : 1 nSaillim. : :

—O—

A cup tóir i scúitir tóir a tóir a tóir
na héireann a cup 'un cinn.

bunadur an ÷eitleadair

11.

Dé mór ra bhfainne ir mó a raotruigeaó
 caincean na Tríáct-éannaiigeaóta, ir ann
 ffreirin a uóáinis a laise i uóuirgint ar
 uóúr. Ureami feallraíman ar a tugao luét
 a náóúir a noétuig an laise reo ar uóúr
 aóur a búir an éaincean ra veiréaó.
 Tuairim'r láir na h-oétmaó aóire véas
 'reao éáinis na Náóúiréóirí marí a tiubra-
 muio oíra, nó na Phyríocrair marí a
 'tugai oíra, amac i scóinne na tríáct-
 éannaiigeaóta.

LAISSEZ FAIRE, LAISSEZ PASSER.

Doctúirí uair ainn Querney, a bí mar
-ceannaire nó treóraithe ar na Náúróidí.
Níorb é, amháid, an céad tuine a éirí i
Seinnne na Trácht-ceannaisceata—bhoctar
a tabairt fúití le tréimpe fáda pul a
táinig seircean amad 'na coimne, ac ip
le n-a linn ip mó a éirí an trean-éinsean
éin veiríó.

Tráct a bí ré féim agus an Rí .i. Louis XV. (a maib ré 'na tóchtúir aise) a t'ul t'fio an cíp, tug ré fá veapa a méio a bí an cupaigeaéct intigíte i n-íple b'pís in gac áit 'a nveacáir ré agus méar pé ve bárrí fiormuáim a iunne ré gurp i caingean na Tráct ceannaigeaécta ba cionntroicair leir an tpoé-bail. Cúip ré pomhe, mar rin caingean an Stáit v'áirú; v'féac ré le teagars na saimprsoile "Laissez faire, Laissez passer" vo cúip i n-éipeaéct. D'éirís leir cé naé an an toirp é.

TEASAS NA NAÓURTÓIRÍ.

11 iaiw don tpeam ann iaiw dā mbioṭ
 a' plēiwe leiṛ an nSeilleasari ir *mō a
 12 aotuiṣ ē, nō ir mō ar ēiṛiṣ leo cuma
 13 ēasgnaiṣail do cūṛ aiṛ 'nā na llāwūpēōiṛi,
 14 tair ēiṛ supb ēisim curo maiṭ dā mbaiṣaila
 15 asur dā tceasars do cūṛ i leat-taōiṭ le
 16 himēaēt aimpire. 11 ēis linn an tceasars
 17 rin do rṣiṛūṭō so mion annpeo asur ar
 18 nōōiṣ, nil call leiṛ, dē cūṛfeamuro a
 19 pūm-ēpēiṛe pīor so haēcūmaiṛ 'nar
 20 nōaiṭō.

(A) Riasluiscear agus martar ar an
 Scime daonna do réir ulishte an Náúuir.
 Mí féirí na ulishte rin d'atru de bhuí
 nac rinne a ceap iao agus dá mb'féirí
 féin níorú fiú dúinn é, mar tá riao so
 maí iontú fíen, nó cóm maí agus ip féirí
 iao a beir. Ar an adbar rin, níl ve cúram
 ar an nSeilleasgaróirí ac ulishte an Náúuir
 a noctú; níl ve tualgar ar an bprobai agus

am an Rialtaar ac iad féin a iomcúir do
féir na n-úilste reo mar noctúilste ar iad.

(U) Ní baineann an géilleasú seo to
túisíte an Nláóirí de fáoirre an tuine nó
ní éirfeann pé irceac ar tóil an tuine.
mar ir tóil príomh-ústóir zac curróirre a
bairre e n-a fáabrú. Níl iontú ac cóir
a nochtúirre nó a imirigear tóinn an
cómhaint a éirigear tóir daoine asur ias
cruinnigíte mar póbal asur atá faoir le
beairt a tóanam tó réir mar féile ar
tóir. Asur i n-áit tóil daoine a beir
i n-asáir a céile mar ceapfai nuair atá
ceao as zac tuine leanamam tó
cómarle féin, ir amlaíó so mbíonn cóm-
faoiríó nó cóm-cóngnam ann asur 'ré, ar
nóirí, an cómhóngnam réo prím tóiré
cóirar an Nláóirí asur ir fearr so mór e
'ná don cóirur t'féasfai a ceapao.

(C) Tuiseall, má'r rin, suib é ualgar an Riagaltair, má'r mian leó go pacáir a bhfuil ar aipe acu cinn cinn leigean oá mhuinntir a nual féin a leanmhain; gan pacáint le n-a sceamprú ac an uair a b'éirí le cur ipthead ar a céile.

Laise Camšne na náúrtóirí.

Caítear aomáil go mbreathnuigeann an teagars seo go veap cóir—ar pár—ac nuair a fuair luí a ceapta an veip ar é to cúir i n-éireacht, mar fuair le linn phiomhaireactóireachta Turisot (Reimear Leirí XVI.) níorb fáda gur tuigead náic raib ré san a loicta féin. Bíod, mar rin, go raib a lán den fírinne i vteagars na Náitúrcóirí, ní raib an ceart ar fáil acu mar ir fúirt a éiribeáint. Ac mar vubrao éana, támuir go móir fá éomaoin acu ar ué a vteagars, teagars ar ar tóigead foirgneam uapal an éirileagair.

Ar, an gceadó tuil ríof, ir follapaic nac
bfeuit an ceapc acu nuair aoeir so scaic
feamuis beic páirta leir an gcóirar seill-
easair mar tá i látair na huairc. De bhris
sur cóirar náduirta é, nac féitoir é ácrú
da n-ba máic linn agus 'na úiaró rin 'nár
briu éacrú. Ir follapaic nac é an cóirar ir
feairr é agus sur féitoir é ácrú. Cruicu-
iseann an rtair an méio reo úimn, tá pé
le léiseató i rtair na hÉireann so háicritu.
Aur ar éaoi ar bit dá mb'fíoir úóib ra
méio reo ní béat ann ac rúil ar fán agus
rimn a beic a' puil le puo eicín níof
rógarta do cup i n-áit an páiseacair, agus
maíoir leir an bpáiseacair, már cóirar
náduirta é ní raib pé ann i gcóimníúte. Sa
trean-aímpir bí an rglábaróeact ann,
éainis 'na úiaró rin réim na moíraime agus

'na t'aró rin aipir, an páigeacár, agus má mteigeann an cóipar veipiró seo ní b'éirí ann ac eipitú eile i gcoinne bapantla na náóuir-
tóirí, a bí i gceirt tuar agaimn. Ní fíor
mar rin a máó go mbéad ré i gcoinne
náóuir aipirí do úeanaí; nac utasann an
bláir iap mborpató an eipil, agus an corat
tar eipir feocta don bláir agus rin uilís aip
an t'plannsa céatna.

ΟΙΚΕΑΣΑCΤ.

[illegible][illegible]

COLÁISTE NA mOLSGOILE, SAILLÍM.

OLLAMHÁNACHT RÉ LAÍOIM AGUS
SREÍSIS.

Iappann an Cômáisle Riasalta iappetair
le na gairí na hOllamánaí tuairpíomta.
£768—£800 an tuairpéal i na gairí na
bláthna.

Hi mór iarratair a b'eit ipriš ar an 15th
de Meiteam, 1928, nó romhe.

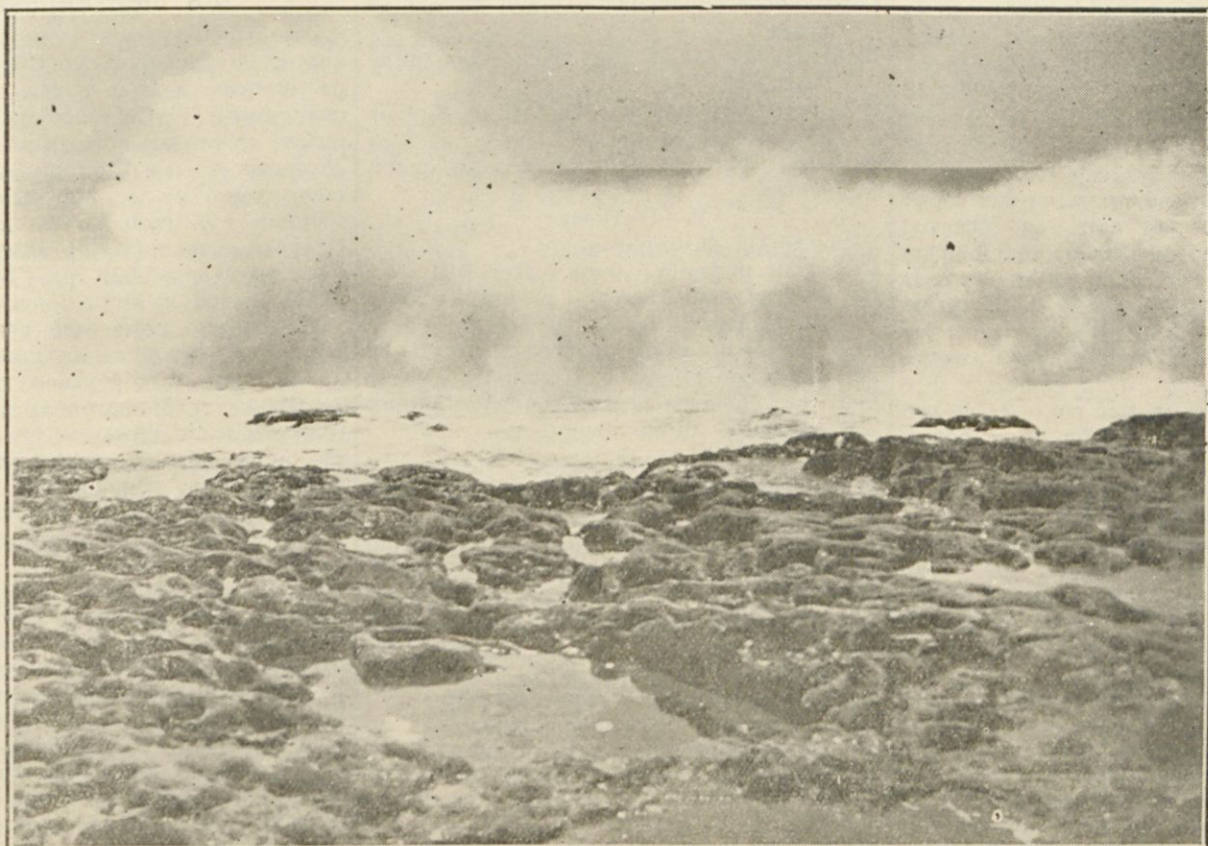
Le tulleam uşoair a fásail rshuobtar
as an Rúnaíoe.

coláiste na molsgoile, 5ailinn.

LEIGEACTÓIREACT RÉ RÍOMAIRACT.

Iappann an Cómairle Ríagálta iappatair le haḡarú na léigheachtóipeachta tuairrimhtha.
£400 an tuairparól a naḡarú na bliadhna.
Ní mór iappatair a deit iriḡis ar an 15^{ao}
ve Meiteam, 1928, nó poime.

Le tuitlean uisdear a fásail rismobtar
as an Rúnaíre.

Na tonntasáa tréana á bteitgín féin i scoinne na scarras as poll na péirte 'n-aice Siont na
Srian-Dealb. [Connacht Tribune.]

TÉARMAIĞEACT

Foid. (1) (seven—), La hanooiro ciuit reáctoealbaiğ, Ériu 11., 128; (2) (three—), corin ciuit tre-filteac (ib); (3) (hundred—), céao-éuopoma, cet-cuipumma, CZIV., 242, 28; (4) rocaó; cc. poic (a crease).

Folding: Filleaó, (mountain—), rliaó-filleaó (11.); iomaire; rliaó-rocaó (11.).

Food: (cooked), Diaó, (uncooked), beata; (generous about food), biaótaó maic; child's food, mğir, mğir .i. biaó lemb, Archiv.; Ó Maolc. (Meyer).

Food-producing: So banta biataca Ópoma Coll-coinle, E. Ó Cléire, L.4; talam beata; tçitac.

Followers: (1) San-muntep Cat. C. 3681; (2) cuallaic; (3) luic leanamna.

Following closely: Upleannmain, uplenmain, Cat. C. 5001.

Forbid: Parbut a cup air.

Forbidden Fruit: (1) Uball oioémaric, an obul oíémaric Ériu VII., 164; (2) uball na hairne.

Force: ? (1) Tuinnream, reolaitt iappuróe la tuinnreamaó na saoiri, doó Ruab; (recte pressure); (2) (in great—), bi an-ğarim acu ann; (3) teannao, ған don teannao ar a cúl aige (S.A.); (4) force majeure, leir an lám láir; (5) farrac, Cat. C. 2977; (6) reip, OR, 711., Reo. Celt. 43.

Force (v.): (—on), óa toğnam air, óa toğaint air; (—down one's throat), óa áiciú oim.

Foreign: (1) Na réigiún comitigeada, comitige, Cat. C. 49, comaitige, ib 5808; (2) coispióc, coispigeac; (3) allmura, allmura, cc. le-én in eon allmuraib Upr. 186,11 (Meyer), the mate of the foreign bird, ғнаис álaino allmura, Ir. Texte II., 190,31; (uairéanta, wild, savage).

Forenoon: An ac-maroin, an ac-maroin .i. maroin go moé.

Forest (coniferous), foraoir ғiúpeac (11.); (deciduous) — rlaóe-óuilleac (11.); iontomac (11.).

Forfarshire: Maóaire-donğura (Ó Duinn.); Forfar, Forfar (M.C.).

Forfeiture: Ir uillpugó . . . uinnó, TTebe, 1307.

Fork: (1) Deannaó, bennaó .i. ғabal, ut ept, oc a bennaó bun .i. a mbun na ғabla, H. 3.18. l. 51 (Meyer); (2) of valley, ғlac in ғlinne, Cat. C. 3075, cc. ғobal na ngleann.

Form: (1) Forğnur, ciağait i forğnur feoa, Aupac. 1658 (in the form of a vowel); (2) fuat, fuata na luter, Aupac. 335, vi fuataib talman U. 11049, vi fuataib talman U. 11049; (3) an épu; (4) vealó; (5) veanam; (6) moct; (7) ní paib ré i ғaoi ná i ғeló acu.

Form (v.): Doolam; (2) veanam; (3) umam, bi ré cumta ma rpiónán.

Formation: (gramm.), Doolao, co tinola inna huti uoilbci, Carls. Aug. 1361.

Formula: Tinneall, cc. caoi veipir ecep inoeall 7 tinuall? in anra. Innell int im comup 7 tinnell int eipnuo, Aupac. 1247, "innell the question, and tinnell the solution."

Forth: Abann Forcu (M.C.).

Fortifying: Trebar-vaingugó, Cat. C. 1929, "making sure and strong."

Forty-seventh: Cetip brottae 7 ala-pann veac brotto et vumao pann cetopéac aiti veac brotto, Carls. Beda, 181d., four moments and the twelfth part of a moment and forty-seventh part of the twelfth part of a moment.

Fortune: Toice, toigte, tuigte, toğao, uomailti na tuiccen, TTebe; fickleness of fortune; cummáine na toiccen, Cat. C. 4534; (good), veğ-toice, Cat. C. 276, 711.; v. Fate.

Fortune-telling: A' veanam feara.

Forward: (hurling), Deat fuaoaigte, beró fear ar beal, nil ceao as an mbéal

báipe a óul ear an ғeal báipe (goals-man).

Forward: (1) Triullárac; (2) tá treiptéir mór ann.

Forwards: 1 ocaó a cúl nó a ağairó É. Ó Cléire, 11.

Foul: (play), (1) So nvearma ré leat-cuma air; (2) feill-ğmóm, oroen cora, corğ feillğmóm, CZII., 350; (3) (wrong), pinne ré uob-éağcoir uipci; (4) mair feall fillpeap.

Foul (v.): Ar ғaitcior go uciocpaó don troiteac eile palac uipci (run foul).

Found (1) Foraiğim, foraiğim (Sean S.); (2) cup ar bun.

Foundation: (1) (of church), nua-ğabail, ar ba nua-ğabail uó é, Mac Cpeice. 18; (2) bedrock, rluoia; (3) foča, 1 fočaó 7 i rluoiaib in talman, Cat. C. 862, 4340; ir bec na po-ğraimic ar a rluoiaib tigi na Tebi, TTebe, 3021; ar ni coip an foča utmall Sğ. 463, unsettled foundation; (4) (in build ing), an trpaic buinn; (5) ruióğiuó, a ruióğia co cleite in tige, Peme-acar IV., 304.

Fowl: (1) Éantait; (2) ealtam, bpaóán ón linn, caoipğ ir ealtam (Sean Clárac).

Fowling: (1) Éanaipeac, enaipeac, Aupac. 5803, cc. ealtaipeac; (2) éanaó, énaó A. Sen. 1846.

Fraction: (1) Int ainmpainne Cóic Conara, 43; (2) cc. aipberp, ní mó ir aipberp a panto oluap a toic (whole), Upr. 257b (Meyer).

Fracture: (1) Comge, comci .i. com-bupiuó, Ó Duib. 500 (com-boing); (2) comac, ic a comac 7 ic a combupiuó, Cog. G. 180, 8, gl. fractio Arm. 77al.

Fragment: Dpúille, rppúille, caipreabaca, mion-rppúóana; bupğar, bup, rppur.

Frame: (1) Cpannós; (2) cpannán; (3) cliaó (—work); (4) cpeac, apna cpeici in capraic, YBL 1268; (5) rroc.

Framework: Cpeataó, cpeataó, Cat. C. 2376.

Fraud: Duibairc, uibairc, Sench. Mór 111., 2.

Free: (1) Ar a ғcomairte féin; (2) tá ceao a peaire acu; (3) paop.

Free-will: (1) Air, ní ar air acó ar éicm U 27457, 711. (Meyer), uais cen co tuicra ar air uobépta ar éicm U 5591. Cc. ar air nó ar éigin; Cat. C. 563; (2) tug m'anam ar m'ioncaib féin, Donnchaóh Mór, H. 5.18, 12, 711.; (3) veoin, mar ir veoin na ríğ na mbpeac U 29823, ar mu veoin féin D.D. 464 430.

Freemason: Máipiu (11.).

Free-moving: S. So-éarma, ar a ecaib rpuanaóa po-epma, TTebe 1554, cc. aip-epmaóa, Cat. C. 4957.

Freedom of (?): Soçup apnoa Dpican, L. Ceannannair, 142, cc. ғağaltar na páipce a púpeam ann an ғiaó (Sean-ampán).

Freeman: Féine, cc. fene, Féineacar, Cóic Conara, 33, 711.

Freeze: (1) Tá ré a' cup feaca, tá ré a rroc; (3) tá ré a' peoóao; (4) tá'n oioce a' cup éupne, Ceapb. 11., (343).

Freezing-point: Reoó-poince (11.).

Frequented: (1) Mar ir áit rí-riublaó a bi ra mballa mór; (traffic), bionn an-bualao uaoime ann.

Frequent: Taitigim; coçugim, tá'n bó a' coçuge ra bpáipe rin, óa mbeao pú na noaoime ar an mbaile.

Friday: Lá ғeacanta an rpoóla, É. Ó Cléire, 1973.

Fringe: (1) Corçar, Archiv. 1., 289, corçar, Cat. C. 830, 711.; (2) (tas-sel), rğoçóğa; (3) engtemean, engtemen, gl. licia, Phylarg., 21b.; (4) ciuap; (5) colb.

Fro (to and—): San-ean, Ó Conn. 35, 711.; for aig taig (aig taig), S. Rann.; anonn ir anall.

Frog: Lorğann, loipgeann, uelba loipcento Tebe 3035; (toad), cc. uelba buçpaó, ib 3037.

Front: Aipenac, Cat. C., 1749, 711.

Frontier: Tópainn, imeall, com-tópainn, (land), imeall talmanoa (11.).

Front-line: lorğal, ma beç i n-riğail caça fon pamail rin. TTebe 3755.

Frost: (1) Sioc; (2) (grey—), rroc liaç; (3) (hoar), ғлар-peoó ғeaca; (black—), uob-oigir, (—and ice), peoçalaó.

Fry: Salmon—Blacán; Trout—Voipeós, ғeiceos.

Fume: Ueannğar, uenogor na uiaó, Im. Maeld. Anecdota, 6, "fumes of smoke."

Function: (1) Ueannur, ar iao rin a uennura, Féin. V., 4; (2) a aipberp, Aupac. 332; (3) ir blaó uá hair-ueanaib, Studies, 1918, 453.

Furies: Oapacraóe, uapacraóe, Cat. C. 4179. Cc. na Oapacraí, leicir imeall-ain.

Further (side): Allapac, Ó ғpaó. Cat. 222, comice in mbpuac allapac, Silv. ғaóelaóa, 397,10; an caoó eall.

Future: Ac-tan; an paogal acá pomann amaó.

Future (a): (1) Toóoçaróe, toúoçaróe, Wb.; (2) ran ac-tan.

AN ROINN OIDEACHAIS.

COMORTAS DO SGRIBHNEOIRI GAEDHILGE.

Tá an Coisde Foillsiúcháin ag lorg sgríbhneoirí chun leabhartha do thionn-tódh go Gaedhilg ó theangthacha eile. Chítear don Choisde gur féidir daoine do bheith ann i gan fhios dóibh a bheadh i n-inmhe an obair sin do dhéanamh, agus, i gcaoi go bhfaghfaidh gach uile dhuine cothrom na féinne, táthar 'da iarraidh ar sgríbhneoirí sompla dá gcuid oibre do chur ag triall ortha. Isé sompla atá ceaptha i gcóir an chomórtais seo ná aisdríuchán go Gaedhilg ar an gcéad chaibidil d'úirsgéal áirithe a thoigh an Coisde chuige.

An duine is fearr dhénfaidh an t-aisdríuchán san, toghfar é chun leabhair iomláin d'aisdríú do réir na gcoingheallacha agus na rátaí páidh atá ceaduithe chuige. Gheobhfar ainm an úirsgéil atá toghtha i gcóir an chomórtais agus eolas iomlán i dtaobh na gcoingheallacha agus na rátaí san ach sgríobhadh chun Rúnaidhe an Choisde 'ghá lorg.

Caithfar na hiarrachtaí do sheoladh chun an Rúnaidhe, an Coisde Foillsiúcháin, Sráid Hiúm a haon, Baile Atha Cliath, i gcaoi go bhfaghfaidh sé iad roim an gcéad lá de Mhí na Bealtaine, 1928. 4/S.369. W.H.Co.

Du ceapc uá ғac ғaeóigeoir i moóne áca cliaó ған don apán uo ceannac

ac

Aran

ui

Cinneide

an t-ARÁN IS FEARR UÁ NÓEANTAR.

124 50 uci 131 SRÁIO PÁRHEU

agur

uacús naomh pÁORAIS,

baile áca cliaó.

Sután—3141.

SAOR-STÁT ÉIREANN.

ADAÓ IARRATAIS DON CHÚIRT SEARR
AR CEADAMNAS OSTÓRA.

Díod fíor asao asur as an té a mbaineann rín uó go bfuil pé u'incinn asam iarratar a cup irteac as an sCúirt Searr a comórtar an 15ú Márta, 1928, i nSailmín uó Ceannair na Sailmíne 7 uó Connóae na Sailmíne as córuigeacé uéar-baó Siúirtíre a tiubhar uéarapár uon imóitpe Ceadaimnar Uálaig a beic asam le Deoir, Cíoeir 7 Dúitáille peacta a uíol in mo teac ar Uótar na Trága Uaet., Sailmín, i bParáirte Naomh Iopep, i mDapúrtac 7 i sConnóae na Sailmíne. Díod Ceadaimnar uíolta uíl pa teac péam-páirte rín i n-ann Seáin Uí Chionnaic a bfuil a cuio pa teac uá uilríú anoir ionnam pa.

Inniu an 20ú Feabhra, 1928.

CATRÍONA NÍ CHIONNAIC,
Iarratar.

O CONAIRE 7 O h-AILÍN,
Sailmín,
Aigín uon Iarratar.

Do

Seán Mac Siollamnáca, Ureiteam
Uúitce, Sailmín,

Liam Ó Caat, Ureiteam Uúitce,
Deal áca na Sluaigá, uó

Cléipeac na Cúirte, Sailmín; 7 uó

O F. Ó Comín, Taoipeac an Sárpa
Síocáana, Sailmín.

uilliam p. ó h-uigín

SRÁIO LIAM, SAILMÍN, 7
Baile áca na Ríog.

UÍOLTÓIR UÉARÁDASAC SLUAISTEÁN
MIC SIOLLA AN ÁCA.

UÉASUIGTEAR SAC SÓRT SLUAISTEÁN
—na mireanna a baineas le
aibléis agus eile.

TRUCAIL AR LEIT I SCOMAIR
SLUAISTEÁN A BRISTEAR Ó BAILE 7 PL.

CUISAD DÚR SCUID ÁRACAS DO'N

Cumann Saédealac is fearr

an cumann idénaic insiúrda

teó.

I n-ASAD TÓITEÁN AGUS COITCINNE.

Dúrom-Oifis—48 7 49 SRÁIO AN DÁMA,

áca cliat.

ná polasaite is iomláine le

fasáil.

Nil aon triopa in n cágí a bfuil nfor mó
eapraide Saédealac i fasáil ann ná as

A. MOON, TECRANTA,

A uíolar cultaí fearr, haca. ban 7 sac aon

croipe éadaig teilear u'fe, bean, ná

páirpe.

FIORENTA ERLINTON, i nSailmín.

Feir Connacht, 1928

COMÓRTAR I nSAILMÍN, MÍ IÚIL,
15ú 50 uó 22ú.

An Roinn Litearóda agus
béaloitir

1. An Tráctar ir fearr ar aon éann ué
na cúis éódaíre reo:—

(a) Miceál Ureacnac, an rsiúobnóir
Saéuile.

(b) Saotár an Chaoibín Doibinn.

(c) Uirgéalca na Luad-Saéuile.

(d) Saotár agus Feabrá na Saéuile
ran am le teacé.

(e) Cogad na Talman ran naomad
aoir uéas.

Nil mór éiríre míle focal ar a lagad a
beic in n- airte. Deir ceao as an
scomórtar ué cúis airtíó ceann ar sac
áódaí a cup irteac, áet ní bponnfar tar
aon uair amáin in n- scomórtar reo.
Quair £5.

2. An rseal searr ir fearr (úir-nua).
Quair £2.

3. An t-áirteú ir fearr ar sgeal searr
ar teanga comhígeac. Quair £2.

4. An Opáma aon-úinín ir fearr (úir-
nua). Quair £3.

5. An t-áirteú ir fearr ar Opáma aon-
úinín ar teanga comhígeac. Quair £2.

6. An Opáma searr ir fearr le n-ágaró
an aora úis, agus é feileamnac uó
léimugad i rsoileanna. Quair £3.

7. Tráctar faoi áódaí ar bit, trí míle
focal ar a lagad in n- tráctar. Quair £3.

8. An Píora fíltreac ir fearr. (Dán
nó Dánta, nó amáin; (nua uéantur).
Quair £2.

9. An énuapacé reancuir ir fearr faoi
paráirte nó reantimirtéar típe, maille
le ammeaca áiteann agus a míniú. Quair £2.

10. Sean Sgealca. An rseal nó énuapacé
rseal ir fearr in n- panna reo:—

(a) Sean rseal faoi máipnéalaet, nó
iarsaíreac, nó faoi airtéar
fáiríge.

(b) Sgeal Fiannaríreac.

(c) Sean rseal Opáiríreac; nó
jean rseal faoi píreóga.

(d) Sean rseal (fada nó searr) nó
énuapacé reancuir faoi amhíte
nó éantait.

(e) Sean rseal faoi Céirto-Smóm-
acán, Saibneacé, muntneóireacé,
nó céaró eile, nó plíge máip-
eacála.

(f) Sean rseal i uéaró an aora úis.
Quair £1 uó sac ponn.

11. An Seanuán nó énuapacé reanuán ir
fearr. Quair £1.

12. An énuapacé Seanamhán ir fearr.
Quair £1.

13. An énuapacé ir fearr ué paríreaca
agus oíca. Quair £1.

14. An énuapacé ir fearr u'foela nac
bfuil pa bfoelóir. Quair £1.

15. Áit ammeaca baile ceannair na
Sailmíne, baile fearainn, píaríreanna,
bóiríre cuanta, uéanna, píuacanna,
aibne, cappaíreaca. Quair £3.

comhgeallaca.

1. Tá ceao as uime ar bit (bíod pé ma
comhíre i n-éirínn nó ná bíod) a com-
híonfar na Comhgeallaca uol as iomató
in n- comórtar.

2. 'Siaó na breiteamam a luadfar na
uairíreanna leir na uoime ir fearr
agus nil uol tar a uéuáim, áet ní
bponnfar uair ar comórtaríre nac
scomhíonfar na comhgeallaca. Nil
bponnfar uair ar bit in n- comórtar.

litearóda munao bfuigítear uonad
fíúntac.

3. Tioctaró Coirte na Feire i reilb paotár
na uoime a seófar uairíreanna agus
beir ceao as Coirte na Feire an paotár
rín a foillríú. Nil beir ceao as an
úgar n as aon uime eile paotár luét
na uairíreanna a foillríú san ceao ó
Coirte na Feire. Soctar ar bit a uéar
as Coirte na Feire ar paotár a foill-
reóctar beir uá uéuáin ué'n paotár rín
as uol uó'n úgar.

4. Nil mór uó na comórtaríre na
rsiúibinní a réolad go uóí Rúnaríre na
Feire ponn an sgeao lá ué mli mlietm.
Nil mór uó sac comórtaríre ran.
Roinn Litearóda uéarú. faoi na láimh
féim ór comhíre fíaríre uir uá
uéantur féim sac nua-iarracé nó
airteú, agus an uéarú a cup go uóí
an Rúnaríre in éinfeacé leir na
rsiúibinní. Nil mór uó sac comórtar-
íre ran Roinn Uéaloitir uéarú
faoi n-a láimh féim ór comhíre fíaríre
a páó cé u'innir an rseal nó an
énuapacé, nó cá háit a píreacé iad
agus an uéarú a cup in éinfeacé leir
na rsiúibinní go uóí Rúnaríre na Feire.

5. Beir cáille uá rsiúing ar sac comórtar-
íre ran Roinn Litearóda agus ran
Roinn Uéaloitir.

Rúnaríre:—

an t-áiríre TOMÁS Ó CADÁIN,

seumas luidéac,

"Teac na Uóime,"

Uótar na Trága, Sailmín.

TEAC AOIRÉACÁ 7 UÍO JURY
Fáirce an Coláirte,
baile áca cliat.

Síiríre-íreompa, Teac Uíó, Tolglac áca,
Seompa Cairí, Ceol-fúireann.

Díenn an Teac Uíó ar oíreacé ar an
Domnac.

Seolad Uíó-Teacáiríreacá—JURY'S,
baile áca cliat.

Síeán 5511-14.

Ó FORMÁIN 7 A COM

clódoirí 7 luét uíolta

páirpéir agus leabpa.

Spáio na Siopaí. Sailmín.

seáimín nó eacra mic m-
ríalta. (An Seabac uó Sgíob) 1/3

máí ealta éadair. (Carlin Nic
Sabann) 90.

mian a croide. (Páiríre ús ó
Conaire) 2/6

an tóbar naomca: DRÁMA DO
Páirí. (Seaplot Ní Dántaig) ... 90.

tuaim inbeir. (Miceál Ó Mupéú 1/-
Ríseacé ué. (Miceál Ó Mupéú ... 1/-

máire ní raíallac,

Uíoltóirí leabpa,

87, Sp. Uac. na Ureíreíge,

áca cliat.

TEAC NA HOLLA

SRÁIO NA SIOPAÍ,

i nSAILMÍN.

Cuiois le uéantur na | Cultaí ó 70/-
héiríreann 7 rábáil aipseao. | 50 uóí 130/-

Printed for the Publishers
At "Connacht Tribune" Printing Works
Market Street, Galway.